

Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä 22.04.2025

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 22.04.2025

Kuntalaisaloite: Ehyt koulupolku säilytettävä Kirkonkylässä

988/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

opetus- ja kasvatusjohtaja Virve Jämsén, puh 044 716 1328

Päätös**Esittelijä**

opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee kuntalaisaloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi.

Perusteluosa

Kuntalaisaloite.fi-palvelussa on julkaistu 24.2.2025 seuraava kuntalaisaloite:

"Ehyt koulupolku säilytettävä Kirkonkylässä

Kirkonkylän koulun oppilaat ollaan siirtämässä luokka-asteittain toisiin kouluihin:

Rakokivenkouluun (vuosiluokat 1–4), Kartanon koulun Kankaantien toimipisteeseen (vuosiluokka 5) ja Kukkasen kouluun Nastopoliin (vuosiluokka 6).

Suunnitelma on oppilaiden kannalta hankala, ja suuri haaste myös oppilaat vastaanottaville kouluille. Kirkonkylän koulussa on tänä lukuvuonna 198 oppilasta, heistä 22 oppilaalle annetaan maahanmuuttajien valmistavaa opetusta (MAVA).

Lahden kaupungin oppilasennusteen mukaan Kirkonkylän koulu on Nastolan alueen kouluistaelinvoimaisin. Koulukohtaisissa oppilasennusteissa (2024–2040) oppilasmäärä vähenee Kirkonkylässä vain 14 oppilasta, kun muissa Nastolan alueen kouluissa oppilasmäärät vähenevät 31, 33 ja 59 oppilaan verran.

Tilakeskus on teettänyt koulurakennukselle kattavan kuntotutkimuksen syksyllä 2024. Mittaustulosten mukaan tarvetta koulun äkilliselle sulkemiselle ei ole.

Kuntalain mukaan oppilaalla on perusopetuksessa oikeus käydä hänelle tarkoitettua lähikoulua tai opetuspaikkaa. Lähikoululla tarkoitetaan kuntalaissa sitä paikkaa, johon oppilaiden matkatovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydethuomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Lahden kaupungin Lasten ja nuorten palveluverkkosuunnitelmassa tavoitteena on lasten ja nuorten ehyt koulupolku. On kohtuutonta ja epätasa-arvoista, jos tavoite ei koske suunnitelman kohteena, liki 200 lasta.

Haluamme, että Kirkonkylän alueen lapset saavat pitää ehyen koulupolkunsa vuosiluokilla 1–6. Vaadimme, että Kirkonkylän koulun tulevaisuudesta päätettäessä käsitellään myös vaihtoehto, jossa koulun nykyiset vuosiluokat 1–6 säilyvät ennallaan. Ilmoittautuminen ensimmäiselleluokalle on avattava uudestaan, ja annettava mahdollisuus valita lapsen lähikoulu, kuten kuntalaki lapsen oikeuksista määrää.”

Kuntalaisaloitteeseen annettu vastaus

Lahden kaupungin lasten ja nuorten kasvun vastualueen palveluverkkotarkastelua ja -suunnittelua on toteutettu vuodesta 2021 alkaen jatkuvana prosessina. Palveluverkon muutostarpeita on tunnistettu ja ennakoitu kahden vuoden välein

saataviin oppilasennusteisiin peilaten ja vuosittain osana taloussuunnittelua ja investointiohjelmaa.

Kirkonkylän koulun kuntotutkimustulosten perusteella rakennus on tullut peruskorjausikään ja rakennuksessa esiintyy merkittävää korjaustarvetta. Koulun rakennuksen käyttöä ei kuntotutkimuksen sekä terveystarkkailun ja työterveyshuollon lausuntojen ja käytyjen vuoropuhelujen perusteella voida jatkaa kevätlukukauden 2026 jälkeen ilman mittavia korjaustoimenpiteitä tai korvaavien tilojen osoittamista Kirkonkylän koulun oppilaiden opetuksen järjestämiseen. Peruskorjaukselle tai uudisrakennuksen rakentamiselle ei kuitenkaan ole tarvetta tilatarpeen näkökulmasta. Nastolan alueen kokonaisoppilasmäärä on laskeva ja alueen oppilaat mahtuvat syksystä 2025 alkaen Rakokiven, Kartanon ja Kukkasen peruskouluihin. Näin ollen investointi Kirkonkylän kouluun ei ole välttämätön. Perusopetukselle kohdennetut talouden tasapainotusvaatteet edellyttävät priorisoimaan välttämättömiä käyttömenoja ja investointeja.

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Perusopetuslain mukaan kunta osoittaa alueella asuville oppivelvollisuusikäisille lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetus annetaan sellaisella kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Lähikoululla ja muulla opetuksen järjestämispaikalla tarkoitetaan paikkaa, johon oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Lähikoulu ei välttämättä tarkoita maantieteellisesti lähintä koulua tai opetuksen järjestämispaikkaa. Oppilaalla on oikeus perusopetuslain mukaiseen koulumatkaetuun kunnan osoittamaan lähikouluun tai muuhun opetuksen järjestämispaikkaan.

Kunta päättää siitä, millä tavoin ja mitä menettelyjä noudattaen opetuksen järjestämispaikat määrätään. Lahden perusopetuksen palveluverkosta päättää

sivistyslautakunta ja koulupaikat osoitetaan kaupungin oppilaaksiottoalueiden ja -periaatteiden mukaisesti.

Perusopetuksen 1.luokalle ei haeta tai ilmoittauduta, vaan opetuksen järjestäjä osoittaa oppilaille ensisijaisen koulupaikan, jonka huoltaja hyväksyy tai hylkää. Jos huoltaja hylkää opetuksen järjestäjän osoittaman ensisijaisen koulupaikan, hakee huoltaja lapselleen haluamastaan koulusta toissijaista koulupaikkaa. Mikäli koulussa, josta huoltaja on hakenut lapselleen toissijaista koulupaikkaa, on tilaa ja oppilaan opetus voidaan kyseisessä koulussa järjestää, saa oppilas toissijaisen koulupaikan. Huoltajat vastaavat koulumatkan mahdollisista kustannuksista toissijaiseen koulupaikkaan.

Syksyllä 2025 ensimmäisen luokan aloittavien oppilaiden ehyen koulupolun toteutumista on ennakoitu ohjaamalla syksyllä 2024 esioppilaat Rakokiven koulurakennuksessa toteutettavaan esiopetukseen. Tuolloin on myös tiedotettu, että koulupolku jatkuu yhtenäisenä Rakokiven koulussa. Oppilasennusteiden mukaan oppilaat tulevat mahtumaan Rakokiven kouluun.

Sivistyslautakunnalle on esitelty oppilasennusteiden ja palveluverkon tilannekatsaus 23.1.2025. Asiasta on pidetty avoin keskustelutilaisuus alueen asukkaille helmikuussa sekä vanhempainilta ja asukasinfo huhtikuun alussa. Kirkonkylän peruskoulun toiminnan tulevaisuuden vaihtoehtoista on järjestetty lausuntokierros ajalla 24.3.2025–9.4.2025. Yhtenä vaihtoehtona on esitetty kuntalaisaloitteessa vaadittu vaihtoehto koulun säilymisestä ennallaan. Eri vaihtoehtoista on tehty vaikutusten ennakkoarviointi. Sivistyslautakunta käsittelee asiaa kokouksessaan 22.4.2025.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä 22.04.2025

Toimenpiteet

-